הפניקס פנסיה וגמל בע"מ

דוח הדירקטוריון

לשנת 2016

תוכן העניינים

		דף
1.	תיאור תמציתי של קרנות הפנסיה, קופות הגמל והחברה המנהלת	4
2.	תיאור הסביבה העסקית	7
3.	השפעת חוקים, תקנות, הוראות על עסקי החברה	9
4.	תוצאות הפעולות חברה מנהלת	9
5.	תוצאות הפעולות קרנות הפנסיה	13
6.	תוצאות פעילות מופסקת של קופות הגמל	17
7.	תחזית תזרימי מוזמנים	18
8.	הצהרות המנכ"ל ומנהל הכספים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי	19
9.	דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי	21

דוח הדירקטוריון כולל מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח- 1968. מידע צופה פני עתיד הינו מידע בלתי וודאי לגבי העתיד, המבוסס על אינפורמציה הקיימת בקופה במועד הדוח וכולל הערכות של הקופה או כוונות שלה נכון למועד הדוח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי מן התוצאות המוערכות או המשתמעות ממידע זה. במקרים מסוימים, ניתן לזהות קטעים המכילים מידע צופה פני עתיד על-ידי הופעת מילים כגון: "הקופה מעריכה", "הקופה סבורה", "צפוי/ה" וכדומה, אך ייתכן כי מידע זה יופיע גם בניסוחים אחרים.

דוח הדירקטוריון ליום 31 בדצמבר, 2016 סוקר את השינויים העיקריים בפעילות החברה לשנת 2016.

דוח הדירקטוריון הינו חלק בלתי נפרד מהדוח התקופתי , על כל חלקיו ויש לקרוא את הדוח התקופתי כמקשה אחת.

1. תיאור תמציתי של קרנות הפנסיה, קופות הגמל והחברה

1.1 החברה המנהלת

הפניקס פנסיה וגמל בע"מ (להלן: "החברה") הינה חברה פרטית העוסקת בניהול קרנות פנסיה וקופות גמל (ראה להלן). החברה התאגדה ביום 21 בדצמבר 1992, והיא בבעלות מלאה של הפניקס חברה לביטוח בע"מ (להלן: "הפניקס ביטוח") מקבוצת הפניקס אחזקות בע"מ (להלן: "קבוצת הפניקס" או "הקבוצה" או "הפניקס אחזקות"). לחברה רישיון לעסוק בביטוח פנסיוני ואישורים לניהול קופות גמל לקצבה, המאפשרים לה להפעיל קרנות פנסיה מסוג קרן פנסיה חדשה מקיפה, קרן פנסיה חדשה כללית וכן קופות גמל כפי שמפורט להלן.

1.2 קרנות הפנסיה שבניהול החברה

שם הקרן הפנסיה (שמות אפיקי השקעה)	סוג הקרן	מס האוצר
הפניקס קרן מקיפה	**קרן פנסיה מקיפה**	**209**
מסלול בני 50 ומטה		
מסלול בני 50 - 60		
מסלול בני 60 ומעלה		
מסלול אג"ח		
מסלול פאסיבי - מדדי אג"ח		
מסלול פאסיבי - מדדי אג"ח חו"ל		
מסלול אג"ח עד 25% מניות		
מסלול מניות		
מסלול פאסיבי - מדדי מניות		
מסלול פאסיבי - מדדי מניות חו"ל		
מסלול הלכה		
מסלול מתמחה שקלי טווח קצר		
מסלול שיטת הפניקס (סגור למצטרפים חדשים החל מיום 1.1.2016)		
הפניקס קרן משלימה (לשעבר כללית)	**קרן פנסיה כללית**	**671**
מסלול בני 50 ומטה		
מסלול בני 50 - 60		
מסלול בני 60 ומעלה		
מסלול אג"ח		
מסלול מניות		
מסלול מתמחה שיקלי טווח קצר		

1.3 קופות גמל שבניהול החברה (עד ליום 31.12.2016)

שם הקופה (שמות אפיקי השקעה)	מס האוצר
הפניקס קרן השתלמות	
הפניקס השתלמות -מסלול כללי	964
הפניקס השתלמות - מסלול מניות	968
הפניקס השתלמות -מסלול אג"ח*	1354
הפניקס השתלמות -מסלול שיטת הפניקס***	1483
הפניקס השתלמות -מסלול אג"ח עד 25% מניות**	8597
הפניקס השתלמות -מסלול הלכה**	9528
הפניקס השתלמות -מסלול פאסיבי -מדדי אג"ח**	9545
הפניקס השתלמות -מסלול פאסיבי -מדדי אג"ח חו"ל**	9546
הפניקס השתלמות - מסלול פאסיבי -מדדי מניות**	9547
הפניקס השתלמות -מסלול פאסיבי -מדדי מניות חו"ל**	9548
הפניקס השתלמות -מסלול מתמחה שקלי טווח קצר**	9549

* השם לשעבר ממסלול ללא מניות
** מסלולי השקעה החל 17.12.2015
*** סגור למצטרפים חדשים החל 1.1.2016

הפניקס קרן תגמולים פיצויים	
הפניקס תגמולים ופיצויים -מסלול אג"ח עד 25% מניות*	521
הפניקס תגמולים ופיצויים -מסלול כללי	957
הפניקס תגמולים ופיצויים -מסלול מניות	961
הפניקס תגמולים ופיצויים -מסלול אג"ח**	1355
הפניקס תגמולים ופיצויים -מסלול שיטת הפניקס	1482
הפניקס תגמולים ופיצויים -מסלול לבני 50עד 60***	9529
הפניקס תגמולים ופיצויים -מסלול לבני 60 ומעלה***	9530
הפניקס תגמולים ופיצויים -מסלול לבני 50ומטה***	9884

* השם לשעבר ממסלול עמית כללי
** שם לשעבר ממסלול ללא מניות
*** מסלולי השקעה החל 17.12.2015
**** סגור למצטרפים חדשים החל 1.1.2016

הפניקס קופה מרכזית לפיצויים	
הפניקס מרכזית	954
הפניקס קופת גמל לתגמולים	
הפניקס גמל בניהול אישי	2023
קרן השתלמות	
הפניקס השתלמות בניהול אישי	2024

1.4 מאפייני קרנות הפנסיה וקופות הגמל שבניהול החברה

ראה חלק א' סעיף 2 לדוח תיאור עסקי התאגיד.

1.5 הסכמי ביטוחי משנה

ראה חלק ג' סעיף 12 לדוח תיאור עסקי התאגיד.

1.6 אירועים החורגים ממהלך העסקים של החברה

1. **מיזוג חברות מנהלות**
בהתאם לאישור רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון מיום 29 בדצמבר 2016, ובהתאם להחלטות הדירקטוריון והאסיפה הכללית של החברה מיום 31 באוקטובר 2016, ביום 1 בינואר 2017, מוזגה הפניקס קרנות פנסיה מאוזנות וותיקות בע"מ (חברה אחות של החברה) אל החברה. במסגרת המיזוג הועברה קרן הפנסיה הוותיקה "עמית" שבניהול הפניקס קרנות פנסיה מאוזנות וותיקות בע"מ אל ניהולה של החברה.
2. **העברת ניהול קופות גמל**
בהתאם לאישור רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון מיום 29 בדצמבר, 2016 ובהתאם להחלטות הדירקטוריון והאסיפה הכללית של החברה מיום 31 באוקטובר 2016, ביום 1 בינואר 2017, הועבר ניהול קופות הגמל שהיו בניהול החברה אל חברת אקסלנס נשואה גמל בע"מ, אשר במסגרת מהלך רה הארגון בקבוצת הפניקס (המתואר בהרחבה בביאור 22 בדוח הכספי) הפכה להיות חברה אחות של החברה, אשר המוחזקת על ידי החברה האם בשליטה מלאה. בהתאם לכך, הוצגה פעילות ניהול קופות הגמל כפעילות מופסקת (ראה ביאור 17 בדוח הכספי).

1.7 מיזוג קרנות פנסיה

ביום 14 בנובמבר 2013 נחתם הסכם (שתוקן ביום 29 בדצמבר 2013) למכירת פעילות ניהול כל קרנות הפנסיה החדשות של אקסלנס, קרי - "אקסלנס נשואה פנסיה" (180); ו-"אקסלנס נשואה פנסיה וחסכון" (670) ("הקרנות הנמכרות") בסך כולל של כ- 380 מלש"ח, ביום 31.12.2013 התקבל אישור הממונה על שוק ההון הביטוח והחיסכון במשרד האוצר ("הממונה") להעברת ניהול הקרנות הנמכרות לחברה, לרבות מיזוג הקרנות הנמכרות לתוך הקרנות שבניהול החברה ותיקון תקנוני הקרנות הנמכרות והקרנות שבניהול החברה.
בהתאם להסכמות שבין הצדדים, אקסלנס העבירה לחברה את קרנות הפנסיה באופן שעד ליום 31 בדצמבר 2013 (כולל) הקרנות היו בבעלות אקסלנס, והחל מה-1 בינואר 2014 הקרנות הן בבעלות הפניקס פנסיה.
הליך העברת הניהול והמיזוג, נעשה בהתאם להוראות הדין ואישור הממונה על שוק ההון ביטוח וחיסכון במשרד האוצר. במסגרת העברת הניהול תוקנו תקנוני קרנות הפנסיה המועברות והן מוזגו לתוך קרנות הפנסיה (מאותו הסוג) שבניהולה של הפניקס פנסיה

2. תיאור הסביבה העסקית והתפתחויות בשוק ההסדרים הפנסיונים והשפעתם על עסקי החברה בתקופת הדוח

להלן תיאור תמציתי של מגמות, אירועים והתפתחויות בסביבה המקרו כלכלית של החברה, שיש להם או צפויה להיות להם השפעה על החברה, קרנות הפנסיה וקופות הגמל שבניהולה.

<u>כללי - התפתחויות במשק הישראלי</u>

הקבוצה פועלת במסגרת המשק הישראלי אשר מצבו הכלכלי, הפוליטי והביטחוני משליך על מכירותיה בתחומים שונים, על היקף תביעות הביטוח, על עלויות שונות הכרוכות בתפעול ועל ביצועי הנכסים המנוהלים. בפרט, שיעור התעסוקה ושכר העובדים במשק הינם גורמים המשפיעים על רמת המכירות של הקבוצה במוצרי הביטוח השונים ובעיקר על היקף עסקי תחום החיסכון ארוך הטווח, וכן על רמת שימור התיק בתחום זה.

<u>צמיחת המשק הישראלי</u>

עפ"י אומדני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה התמ"ג בישראל צמח בשנת 2016 ב-3.8%, כשרוב העלייה מיוחס לגידול באוכלוסייה. הצמיחה לנפש עמדה על 1.8% בלבד. את הצמיחה הובילו הביקושים להשקעות ולצריכה פרטית. בשני סעיפים אלו תמכה סביבת הריבית הנמוכה ובלט הביקוש הגבוה לכלי רכב. בנוסף, בסעיף ההשקעות תמכו השקעות בנדל"ן וכנראה גם השקעה חד פעמית של חברת אינטל. בסעיף הצריכה תמכו השקל החזק והמשך השיפור בשוק העבודה. הסעיף שהכביד על הצמיחה היה היצוא, על רקע השקל החזק והחולשה הנמשכת בסחר העולמי.
על פי ממוצע תחזיות האנליסטים בבלומברג הצמיחה צפויה להאט מעט בשנת 2017 לקצב של 3.2%.
בשוק העבודה - שיעור האבטלה ירד מרמה של 5.2% בתחילת 2016 עד ל-4.6% בחודש נובמבר. השכר הממוצע במשק ברוטו למשרת שכיר (מנוכה עונתיות) טיפס בשנת 2016 (ינואר עד אוקטובר) ב-2.3% ביחס לתקופה המקבילה בשנת 2015, מרמות שכר של 9,350 ₪ ל-9,558 ₪.

<u>מדיניות פיסקלית ומוניטרית בישראל</u>

בשנת 2016, לפי אומדן ראשוני, נותר הגרעון הממשלתי ברמה נמוכה של 2.2% מהתמ"ג, לעומת תחזית לגרעון של 2.9%. יחס החוב לתוצר ירד מ-63.9% ל-62.1%. הרמה הנמוכה מהצפוי של הגרעון הוסברה בעיקר דרך גידול גבוה מהצפוי בגביית המיסים העקיפים ובתוכם בלטו מיסי הרכבים.
סביבת האינפלציה בישראל נותרה לאורך כל שנת 2016 מתחת לגבול התחתון של יעד בנק ישראל והסתכמה בשיעור שלילי של 0.2%- (מדד בגין). כמו כן, גם ציפיות האינפלציה בשוק ההון שנתיים קדימה נסחרו מתחת לגבול התחתון של יעד בנק ישראל. סביבת האינפלציה הנמוכה הוסברה ע"י בנק ישראל בייסוף השקל לצד יציבות במחירי האנרגיה, הפחתת מחירים אדמיניסטרטיביים וכנראה גם שינוי מבני והתגברות התחרות במשק. למרות הדפלציה המתמשכת בנק ישראל נמנע מהפחתת ריבית נוספת במהלך שנת 2016 והותירה על 0.1%, בין היתר בשל הידוק שוק העבודה, התחלת העלאות ריבית בארה"ב, חשש להתנפחות מחירי הנכסים, ובראשם מחירי הנדל"ן, וחשש להגדלת הסיכון במערכת הפיננסית ולאור הגעה לגבול הריבית החיובית.
נכון לתאריך המאזן שוק ההון גילם יציבות בריבית במהלך 2017 והעלאת ריבית אחת של 25 נב' ברבעון הרביעי. מקובלת ההערכה כי סביבה התשואות הנמוכה במשק ובעולם הורידה את פוטנציאל הרווחים משוק ההון וכן מורידה מהמרווח שניתן ממנו לגזור דמי ניהול.

<u>כללי - התפתחויות בכלכלה העולמית</u>

לפי אומדני קרן המטבע הבינלאומית כלכלת העולם צמחה בשנת 2016 ב-3.1%, קצב זהה לזה של 2015 ונמוך מקצב הצמיחה הרב שנתי. עוד צופה הקרן כי בשנת 2017 תאיץ הצמיחה העולמית לקצב של 3.4%, אך סייגה כי הסיכון לתחזית זו גבוה באופן יחסי לנוכח אי הבהירות באשר למדיניות הממשל החדש בארה"ב. תחזית הצמיחה לשווקים המפותחים עומדת על 2.3% ולשווקים המתפתחים על 4.5%.
הכלכלה העולמית המשיכה להתאפיין ברמות אינפלציה וריבית נמוכות. בלטה בשונותה כלכלת ארה"ב אשר חוותה האצה באינפלציה ותחילת העלאות ריבית, זאת על רקע שוק עבודה הדוק. שוק ההון מגלם כי במהלך 2017 יבצע הבנק הפדרלי עוד שתי העלאות ריבית אף שהוא עצמו צופה כי יעשה זאת שלוש פעמים. באירופה מתוכננות להימשך רכישות האג"ח לפחות עד לסוף השנה בקצב חודשי של 60 מיליארד יורו. ביפן עשויות רכישות האג"ח להתרחב.

<u>אירועים בולטים בכלכלה העולמית</u>

ברבעון הראשון של 2016 הגיבו השווקים בצורה שלילית לנפילת מחיר הנפט, להעלאת ריבית הפד בינואר ולזינוק בדולר. רוב ההשפעה השלילית נגרמה בשווקים המתעוררים, אשר נפלו בחדות. כתוצאה מאירועים אלה הגיבו תשואות האג"ח בעולם בנפילות חדות והחלו לגלם דחייה משמעותית במועדי העלאות הריבית הבאות. עוד במהלך הרבעון הראשון חזרו השווקים להתאושש, על רקע התשואות הנמוכות והתאוששות מחירי הסחורות. לקראת סוף

הרבעון השני זועזעו השווקים שוב, הפעם מתוצאות משאל העם בבריטניה בנוגע לפרישתה מהאיחוד האירופאי. הפאונד הבריטי התרסק בעולם אך גם היורו, במהלך שנמשך עד לסוף 2016, כשברמות השפל שלו הגיע לשער של 3.98 מול השקל. במחצית השנייה של 2016 החלו להתקבל אינדיקטורים טובים מהכלכלה האמריקאית ואיתם גברו הציפיות להעלאת ריבית ברבעון הרביעי. ברבעון הרביעי הופתעו השווקים מתוצאות הבחירות בארה"ב, והשוק החל לתמחר יישום של רפורמות שונות בניהן הפחתת מס החברות, הקלות רגולציה, העלאות מכסים, ביטול הסכמי סחר וביטול ה"אובאמה-קייר". עוד החלו השווקים לתמחר השקת תכנית תמריצים פיסקליים. בחודש דצמבר הוחלט על העלאת ריבית חודש ינואר והועלו תחזיות חברי הפד לריבית השיווי משקל שלה הטווח הארוך.

שוק ההון בישראל

חברות הביטוח, קרנות הפנסיה, קופות הגמל והחברות הפועלות בשוק הישראלי, ובכללן הקבוצה, משקיעות חלק ניכר מתיק הנכסים שלהן בשוק ההון המקומי. לתשואות באפיקים השונים בשוק ההון יש השלכה מהותית על התשואה המושגת עבור המבוטחים.

אפיקי השקעה מרכזיים:

ישראל – שוק האג"ח:

האג"ח הממשלתי בישראל התאפיינו במגמה מעורבת. בעליות בלטו אג"ח שקלי במח"מ ארוך (מדד אג"ח ממעל 5 שנים לפדיון עלו ב-2.4%). בירידות בלטו אגרות חוב צמודות, על רקע האינפלציה השלילית (מדד אג"ח צמוד ארוך פדיון 7-10 שנים ירד ב-0.4%). לאורך השנה נרשמה תנודתיות גבוהה באפיק ובמיוחד באג"ח השקליות הארוכות אשר רשמו עד לאמצע השנה רווחי הון גבוהים מאד אשר נמחקו ברובם במחצית השנייה – אף שכאמור סיימו בטריטוריה החיובית.

האפיק הושפע מגורמים גלובאליים אך גם מתופעות מקומיות כגון התחזקות השקל, אינפלציה נמוכה מהצפי וציפייה לסביבת אינפלציה נמוכה גם בשנים הבאות.

באג"ח הקונצרניות נרשמו ירידות מחירים במהלך הרבעון הראשון אך אלה התהפכו ועברו לעליות חדות שהחזיקו מעמד גם בסיכום שנתי למרות הזינוק בתשואות החסרות סיכון במחצית השנייה של השנה ולמרות האינפלציה הנמוכה.

מדד תל בונד 60 רשם בשנת 2016 עליה של 2.3%. גיוסי ההון באג"ח קונצרניות בתל אביב הסתכמו בשנת 2016 ב-63 מיליארד שקל לעומת 55 מיליארד ₪ בשנת 2015.

המניות בישראל:

בשנת 2016 רשם שוק המניות בישראל מגמה מעורבת. מדד ת"א 25 ירד ב-4.0% ומדד ת"א 75 עלה ב-17%. עליות השערים לוו בירידה בשיעורי ההיוון, הן על רקע רמת התשואות הנמוכה באג"ח הממשלתי והן בשל סגירת מרווחי אשראי באג"ח הקונצרני, שיפור באינדיקטורים הכלכליים, צפי להפחתת מיסי החברות והשפעות חיוביות מהעולם.

היקף גיוסי ההון במניות בבורסה בתל אביב עלה בשנת 2016 לרמה של 6.8 מיליארד שקל לעומת 4.3 מיליארד שקל ב-2015 ושל 7.6 מיליארד שקל ב-2014.

ישראל לאחר תאריך המאזן

בתקופה שלאחר תאריך המאזן ועד ליום 16 במרץ 2017 נרשמה תנודתיות קלה בשוקי המניות והאג"ח המקומיים. ברקע פורסמו נתונים חזקים על הצמיחה ברבעון הרביעי של 2016, לקצב שנתי של 6.5% (בהובלת עליה חדה ביצוא וברכישת רכבים), התחזקות חדה של השקל מול רוב המטבעות בעולם, איתותים של האוצר על תכנית להפחתת מיסים רוחבית ועסקת ענק למכירת חברת מובילאי הישראלית. השפעות נוספות הגיעו מהתפתחויות גלובאליות בניהן בלטו הקדמת העלאת ריבית הפד לחודש מרץ, ציפיות למדיניות פרו עסקית בארה"ב וסוגיות פוליטיות באירופה, אשר העלו סימני שאלה לגבי עתידו של גוש האירו.

מדדי המחירים לחודשים ינואר-פברואר ירדו ב-0.2%, לעומת ציפיות לירידה משמעותית יותר של 0.4%. מדד ת"א 125 נותר כמעט ללא שינוי, מדד אג"ח כללי ממשלתי ירד ב-0.6% ומדד תל בונד 60 עלה ב-1.1%.

שוקי ההון בעולם

חברות הביטוח, קרנות הפנסיה, קופות הגמל והחברות הפועלות בשוק הישראלי, ובכללן הקבוצה, משקיעות חלק מסוים מתיק הנכסים שלהן בשווקי ההון הבינלאומיים. לפיכך, לתשואות באפיקים השונים בשווקי ההון הבינלאומיים, יש השלכה על התשואה המושגת עבור המבוטחים.

אפיקי השקעה מרכזיים בשוקי ההון הגלובאליים

אג"ח בעולם:
האג"ח הממשלתיות בעולם נסחרו בשנת 2016 בתנודתיות גבוהה. בארה"ב מדד האג"ח הארוכות 10-7 שנים זינק ב-8.8% אך לבסוף סיים את השנה בעליה צנועה של 0.8%, כשהתשואה ל-10 שנים עלתה מ-2.3% ל-2.4%. בגרמניה עלה מדד האג"ח הארוכות ב-4.3% ומדד האג"ח הממשלתיות של המדינות המפותחות (מדד בלומברג נקוב בדולר) ב-9.9%.
גם האג"ח הקונצרניות בעולם נסחרו בעליות. מדד אג"ח בדירוג השקעה בארה"ב מח"מ 7.1 נקוב בדולר עלה ב-5.9%, כשהתשואה הגלומה בו נפלה מ-3.6% ל-3.3%, ומדד בדירוג HY במח"מ 3.9 עלה ב-17.4%, כשהתשואה הגלומה בו נפלה מ-9.0% ל-6.3% (מדדי בלומברג).
הגורמים שהשפיעו על מרווחי האשראי היו בעיקר ההתאוששות במחירי האנרגיה, האצת הפעילות הכלכלית, עליית ציפיות האינפלציה וציפיות למדיניות פרו עסקית בארה"ב.

המניות בעולם:
מדדי המניות המובילים אופיינו בתנודתיות גבוהה אך מרביתם סיימו לבסוף בטריטוריה החיובית. מדד מניות השווקים המתעוררים (MSCI) עלה ב-8.6%, מדד ה-S&P500 עלה ב-9.5%, הניקיי נותר יציב יחסית עם עליה של 0.4%, בשל התחזקות הין מול הדולר, ורק מדדי אירופה רשמו ירידה של 2.3% (מדד היורו סטוקס). בסה"כ, מדד השווקים המפותחים של MSCI עלה במונחים דולריים ב-5.3%.

שוקי ההון הגלובאליים לאחר תאריך המאזן:
בתקופה שלאחר תאריך המאזן ועד ליום 16 במרץ 2017 נרשמו עליות חדות בשוקי המניות בעולם, בארה"ב, המדינות המתעוררות ואירופה. ברקע לעליות ציפיות לשיפור רווחיות החברות כתוצאה ממדיניות פרו עסקית בארה"ב, אינדיקטורים אינפלציוניים ועליה בביטחון המשקיעים בעוצמת המחזור הכלכלי מה שבא לידי ביטוי הן בסקרים והן בשוק בירידת פרמיית הסיכון וזאת למרות סביבת תשואות האג"ח אשר נותרה יציבה יחסית.
מדד ה-S&P500 עלה ב-6.5%, מדד השווקים המתעוררים (MSCI EM) עלה ב-9.4% ומדד המניות האירופאי (יורו סטוקס) עלה ב-4.7%. בשוק האג"ח עלתה תשואת האג"ח של ארה"ב ל-10 שנים מרמה של 2.4% לרמה של 2.5%.

3. השפעת חוקים, תקנות, הוראות על עסקי החברה

לפרטים ראה חלק ג' סעיף 8 לדוח תיאור עסקי התאגיד.

4. תוצאות הפעולות חברה מנהלת

4.1 היקף נכסים מנוהלים על ידי החברה המנהלת:

	ליום 31 בדצמבר	
	2016	2015
	אלפי ש"ח	
קרנות הפנסיה:		
הפניקס קרן פנסיה מקיפה	15,032,462	12,096,923
הפניקס קרן פנסיה משלימה	313,974	274,102
	15,346,436	12,371,025
קופות גמל * :		
הפניקס השתלמות	1,366,019	1,074,192
הפניקס תגמולים ופיצויים	478,859	407,647
הפניקס קופה מרכזית לפיצויים	67,284	64,906
הפניקס השתלמות בניהול אישי	1,265,103	1,167,647
הפניקס תגמולים פיצויים בניהול אישי	616,420	372,300
	3,793,685	3,086,692
סך כל הנכסים	19,140,121	15,457,717

* קופות הגמל הועברו במסגרת ראה ארגון בקבוצת הפניקס לחברה אקסלנס גמל בע"מ החל מ- 01.01.2017

4.2 להלן תמצית מאזן של החברה:

	ליום 31 בדצמבר	
	2016	2015
	אלפי ש"ח	
נכסים:		
הוצאות רכישה נדחות	232,039	219,499
נכסים בלתי מוחשיים	7,577	7,962
נכסים אחרים	46,182	56,836
השקעות פיננסיות	22,501	15,999
מזומנים	11,406	11,874
נכסים המוחזקים למכירה	12,425	-
סך כל הנכסים	332,130	312,170
הון	308,719	300,763
התחייבויות	23,411	11,407
סך כל ההון וההתחייבויות	332,130	312,170

להלן עיקרי השינויים במצבה הכספי של החברה המנהלת:

- הוצאות רכישה נדחות גדלו בסך של 13 מיליון ש"ח בתקופת הדוח. כ - 47 מיליון התווספו כהוצאות עמלה נדחות בתקופת הדוח בניכוי 33 מיליון ש"ח הפחתות לשנה . 1 מיליון ש"ח מוין לנכסים מוחזקים למכירה בגין פעילות מופסקת גמל.
- יתרת נכסים בלתי מוחשיים ירדה בסך 385 אלפי ש"ח , הירידה נובעת מהפחתה שוטפת בגין נכס לא מוחשי המתייחס לפעילות ניהול קרנות הפנסיה.
- יתרת נכסים אחרים ירדה בסך של 11 מיליון ש"ח . הירידה נובעת מתשלום נטו חברה האם בסך של 17 מיליון ש"ח, עליה ביתרות מול קרנות הפנסיה וקופ"ג בסך 4 מיליון ש"ח ועליה במיסים שוטפים בסך 3 מיליון ש"ח.
- השקעות הפיננסיות של החברה ויתרות המזומנים עלו בסך 6 מיליון ש"ח מיתרה בסך של 28 מיליון ש"ח ביום 31.12.2015 לסך של 34 מיליון ש"ח ביום 31.12.2017.
- יתרת הנכסים המוחזקים למכירה ליום 31.12.2016 בסך של 12 מיליון ש"ח בגין הפסקת פעילות מגזר הגמל כמפורט בסעיף 1.6.2 אירועים החורגים ממהלך העסקים של החברה.

4.3 להלן תמצית דוח הרווח וההפסד של החברה :

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
	2016	2015	2014
	אלפי ש"ח		
הכנסות מדמי ניהול מקופות גמל ומקרנות פנסיה, נטו	144,007	135,950	118,971
רווחים מהשקעות, נטו	436	347	1,458
הכנסות אחרות	3,189	415	162
סך כל ההכנסות	147,632	136,712	120,591
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	92,700	87,885	75,664
הנהלה וכלליות	48,184	44,735	37,972
הוצאות (הכנסות) מימון	52	14	(116)
סך כל ההוצאות	140,936	132,634	113,520
רווח לפני מסים על הכנסה	6,696	4,078	7,071
מסים על הכנסה	2,052	1,615	2,857
רווח מפעילויות נמשכות	4,644	2,463	4,214
רווח מפעילויות שהופסקו	3,117	3,025	1,997
סה"כ רווח כולל	7,761	5,488	6,211

עיקרי תוצאות הכספיות של החברה המנהלת

- הכנסות מניהול קרנות פנסיה וקופות גמל גדלו בסך של 8 מיליון ש"ח . הגידול נובע מעליה בהכנסות מקרנות הפנסיה שהסתכמו בסך של 140 מיליון ש"ח לעומת 136 מיליון בתקופה המקבילה אשתקד , גידול בכ-6%. סך ההכנסות מקופות גמל גדלו והסתכמו בכ- 19 מיליון ש"ח בתקופת הדוח לעומת כ- 18 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד , עליה בכ- 6%.
- הכנסות מניהול תיק ההשקעות והכנסות אחרות של החברה הסתכמו לסך של 3.6 אלפי ש"ח לעומת 0.76 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר הגידול בהכנסות ניתן לייחס להלוואה נושאת ריבית שניתנה לחברה האם (ראה ביאור 21 בדוח הכספי של החברה המנהלת).
- סך עמלות הוצאות המכירה והשיווק גדלו בכ- 5 מיליון ש"ח בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, גידול בכ- 5%. עיקר הגידול ניתן לייחס לגידול בהוצאות הפחתת הוצאות רכישה נדחות .
- סך הוצאות הנהלה וכלליות הסתכמו לכ- 48 מיליון ש"ח לעומת לכ- 45 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. גידול של כ- 3 מיליון ש"ח עליה של כ-7%. ניתן לייחס את הגידול לתשלום עבור שירותי תפעול המשולמים לחברה האם, וכן לגידול בהוצאות שונות לאור התרחבות פעילות החברה.
- הרווח לפני מסים על הכנסה גדל לכ- 4.6 מיליון ש"ח בהשוואה 2.5 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה של כ- 84%.

4.4 הון עצמי

	ליום 31 בדצמבר	
	2016	2015
	אלפי ש"ח	
הון עצמי מינימלי הנדרש מחברה מנהלת	49,383	44,774
הון קיים	308,719	300,763
עודף הון עצמי על דרישות ההון	259,336	255,989

- ההון ליום 31 בדצמבר, 2016 הסתכם לסך של 308.7 מיליון ש"ח בהשוואה 300.8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד , גידול של כ - 2.6%.
- הגידול נובע כולו מרווח השנה בסך 7.8 מיליון ש"ח בהשוואה לרווח 5.5 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ - 42%.
- נכון ליום 31 בדצמבר, 2016 החברה עומדת בדרישות ההון המזערי הנדרש מחברה מנהלת של קרנות פנסיה וקופות גמל כאמור בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופות גמל או קרן פנסיה) התשע"ב -2011.
- במסגרת מיזוג החברות המנהלות הונפקו לחברה האם הפניקס ביטוח בע"מ בשנת 2017 מניות בסך של 1,129,190 מניות רגילות 1 ש"ח ע.נ (ראה ביאור 23 א' בדוח הכספי).

5. תוצאות הפעולות קרנות הפנסיה

5.1 הרכב הכנסות בתקופת הדוח - הקרן המקיפה

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
	2016	2015	2014
	אלפי ש"ח		
הכנסות			
ממזומנים ושווי מזומנים	128	399	3,083
מהשקעות:			
מנכסי חוב סחירים	109,722	33,312	82,900
מנכסי חוב שאינם סחירים	231,032	186,758	141,527
ממניות	134,831	79,727	42,870
מהשקעות אחרות	174,602	37,321	228,476
מנדל"ן להשקעה	9,599	10,088	12,149
סך כל ההכנסות מהשקעות	659,786	347,206	507,922
הכנסות אחרות	3,277	7,179	6,996
סך כל ההכנסות	663,191	354,784	518,001
הוצאות			
דמי ניהול	140,147	131,945	116,135
הוצאות ישירות	10,698	8,783	6,937
הוצאות מיסים	415	1,657	1,169
סך כל ההוצאות	151,260	142,385	124,241
עודף הכנסות על הוצאות לתקופה	511,931	212,399	393,760

- סך ההכנסות מהשקעות בשנת הדוח גדלו מסך של 663,191 אלפי ש"ח בהשוואה ל- 354,784 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של כ -87% נובע בעיקר מתשואות גבוהות לעומת התקופה מקבילה אשתקד, שהתבטאה בתשואה מצטברת של 4.93% לשנה ולעומת תשואה מצטברת של 3.52% בתקופה המקבילה אשתקד.
- דמי הניהול אותן שילמה הקרן לחברה המנהלת הסתכמו בשנת הדוח לסך של 140,147 אלפי ש"ח, בהשוואה לסך של 131,945 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של כ- 6% ניתן לייחס לגידול המתמשך בנכסי הקרן ולגידול בהפקדות השוטפות.
- הוצאות ישירות גדלו מסך של 10,698 אלפי ש"ח בהשוואה ל 8,783 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה של 22% .

5.2 דוח תנועה בקרן הפנסיה המקיפה

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
	2016	2015	2014
	אלפי ש"ח		
סך הנכסים בניכוי התחייבויות שוטפות ליום 1 בינואר של השנה	12,096,922	9,908,999	7,472,244
תקבולים מדמי גמולים	2,832,158	2,394,453	1,998,706
חלקם של מבטחי משנה בתקבולים מדמי גמולים	1,670	(732)	(879)
הכנסות מעמלות של מבטחי משנה	-	-	-
תשלומים:			
תשלומים לפנסיונרים			
תשלומי פנסיית זקנה	4,739	3,580	2,625
תשלומי פנסיית נכות	37,059	33,290	25,793
תשלומי פנסיית שאירים	13,614	10,466	7,725
	55,412	47,336	36,143
תשלומים לזכאים קיימים לפנסיה			
תשלומי פנסיית זקנה	20	7	21
תשלומי פנסיית נכות	88	98	182
תשלומי פנסיית שאירים	301	222	237
	409	327	440
תשלומים אחרים			
פדיונות	403,130	351,429	276,254
חלקם של מבטחי משנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות	(118)	118	59
סך כל התשלומים, נטו	458,833	399,210	312,896
קבלת נכסים נטו מקרן פנסיה חדשה מקיפה אקסלנס	-	-	287,839
העברות צבירה לקרן			
העברות מקרנות פנסיה חדשות	591,669	416,504	326,379
העברות מחברות ביטוח	42,937	29,770	21,398
העברות מקופות גמל	5,700	3,813	6,338
	640,306	450,087	354,115
העברות צבירה מהקרן			
העברות לקרנות פנסיה חדשות	(551,481)	(452,214)	(270,576)
העברות לחברות ביטוח	(24,556)	(11,617)	(7,677)
העברות לקופות גמל	(15,655)	(5,242)	(5,637)
	(591,692)	(469,073)	(283,890)
העברות צבירה, נטו	48,614	(18,986)	70,225
עודף הכנסות על הוצאות לתקופה מועבר מדוח הכנסות והוצאות	511,931	212,399	393,760
סך הנכסים בניכוי התחייבויות שוטפות ליום 31 בדצמבר של השנה	15,032,462	12,096,923	9,908,999

- סך נכסי הקרן ליום 31 בדצמבר, 2016 מסתכמים ב- 15,032,462 אלפי ש"ח בהשוואה לסך נכסים של 12,096,923 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בכ - 24%. דמי הגמולים שהועברו לקרן גדלו ל- 2,832,158 אלפי ש"ח בהשוואה ל- 2,394,453 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בכ - 18%.

5.3 הרכב הכנסות בתקופת הדוח - הקרן משלימה

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
	2016	2015	2014
	אלפי ש"ח		
הכנסות			
ממזומנים ושווי מזומנים	7	8	224
מהשקעות:			
נכסי חוב סחירים	4,127	1,795	8,959
נכסי חוב שאינם סחירים	809	853	172
מניות	4,451	2,548	469
השקעות אחרות	4,925	506	4,101
נדל"ן להשקעה	162	161	217
סך כל ההכנסות מהשקעות	14,474	5,863	13,918
הכנסות אחרות	329	95	224
סך כל ההכנסות	14,810	5,966	14,366
הוצאות			
דמי ניהול	3,860	3,551	3,108
הוצאות ישירות	212	218	197
	4,072	3,769	3,305
עודף הכנסות על הוצאות לתקופה	10,738	2,197	11,061

- סך ההכנסות מהשקעות בשנת הדוח גדלו מסך של 14,810 אלפי ש"ח בהשוואה ל- 5,966 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של כ -248% נובע בעיקר מתשואות גבוהות לעומת התקופה מקבילה אשתקד, שהתבטאה בתשואה מצטברת של 6.64% לשנה ולעומת תשואה מצטברת של 2.96% בתקופה המקבילה אשתקד.
- דמי הניהול אותן שילמה הקרן לחברה המנהלת הסתכמו בשנת הדוח לסך של 3,860 אלפי ש"ח, בהשוואה לסך של 3,551 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של כ- 9% ניתן לייחס לגידול המתמשך בנכסי הקרן ולגידול בהפקדות השוטפות.
- הוצאות ישירות קטנו מסך של 212 אלפי ש"ח בהשוואה ל 218 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד .

5.4 דוח תנועה בקרן הפנסיה הכללית

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
	2016	2015	2014
	אלפי ש"ח		
סך הנכסים בניכוי התחייבויות שוטפות ליום 1 בינואר של השנה	274,102	247,503	92,393
תקבולים מדמי גמולים	45,932	39,325	33,567
חלקם של מבטחי משנה בתקבולים מדמי גמולים	(1,683)	(1,106)	(527)
הכנסות מעמלות של מבטחי משנה	699	411	171 *)
תשלומים לפנסיונרים			
תשלומי פנסיית זקנה	4,361	4,270	4,434
תשלומים אחרים			
פדיונות	6,196	5,915	5,329
חלקם של מבטחי משנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות	(136)	(174)	(132)
סך כל התשלומים, נטו	10,421	10,011	9,631
קבלת נכסים נטו מקרן פנסיה חדשה כללית אקסלנס נשואה	-	-	126,815
העברות מקופות גמל	-	-	-
	8,077	3,658	1,640
העברות לקופות גמל	-	-	-
	(13,470)	(7,875)	(7,986)
העברות צבירה, נטו	(5,393)	(4,217)	(6,346)
עודף הכנסות על הוצאות לתקופה מועבר מדוח הכנסות והוצאות	10,738	2,197	11,061
סך הנכסים בניכוי התחייבויות שוטפות ליום 31 בדצמבר של השנה	313,974	274,102	247,859

- סך נכסי הקרן ליום 31 בדצמבר, 2016 מסתכמים ב- 313,974 אלפי ש"ח בהשוואה לסך נכסים של 274,102 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בכ - 15%. דמי הגמולים שהועברו לקרן גדלו ל- 45,932 אלפי ש"ח בהשוואה ל- 33,567 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בכ - 37%.

6. תוצאות הפעולות קופות הגמל פעילות מופסקת

פעילות מופסקת ניהול קופות גמל
בהתאם להחלטות הדירקטוריון של החברה המנהלת ובהתאם לאישור רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון הועבר ניהול קופות הגמל שהיו בניהול החברה אל חברת אקסלנס נשואה גמל בע"מ, החל מיום 1 לינואר, 2017 וזאת במסגרת מהלך רה הארגון בקבוצת הפניקס (המתואר בהרחבה בביאור 22 בדוח הכספי). בהתאם לכך, הוצגה פעילות ניהול קופות הגמל כפעילות מופסקת (ראה ביאור 17 בדוח הכספי).

המצב הכספי של קופות הגמל ותוצאות הפעילות בתקופה הנסקרת:

6.1 דוח על התנועה בקופות הגמל

	יתרה ליום 31 בדצמבר 2015	הפקדות	משיכות	העברות, נטו	הכנסות, נטו	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016
	אלפי ש"ח					
הפניקס השתלמות	1,074,170	296,370	(90,780)	55,320	30,990	1,366,070
הפניקס תגמולים	407,660	40,750	(17,260)	31,600	16,130	478,880
הפניקס מרכזית	64,910	-	(2,420)	2,780	2,020	67,290
גמל בניהול אישי	1,167,650	47,860	-	-	49,590	1,265,100
השתלמות בניהול אישי	372,300	200,500	(2,330)	(724)	46,674	616,420
	3,086,690	585,480	(112,790)	88,976	145,404	3,793,760

הנכסים המנוהלים בגמל ליום 31 בדצמבר, 2016 הסתכמו לסך של כ - 3,793,760 אלפי ש"ח, בהשוואה לסך של כ - 3,086,692 אלפי ש"ח ליום 31 בדצמבר, 2015, גידול של כ - 22%.

הגידול בנכסים נובע בעיקר מהפקדות בסך של כ- 585,480 אלפי ש"ח, מהכנסות נטו בסך של כ- 145,404 אלפי ש"ח כנגד משיכות בסך של כ- 112,790 אלפי ש"ח והעברות נטו בסך של כ- 88,976 אלפי ש"ח.

6.2 דמי ניהול

	דמי ניהול			שיעור ממוצע של דמי ניהול		
	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
	2016	2015	2014	2016	2015	2014
	אלפי ש"ח			אחוזים		
הפניקס תגמולים ופיצויים	3,007	3,152	2,943	0.71	0.77	0.78
הפניקס השתלמות	11,864	10,661	8,982	0.98	1.07	1.10
קופת פיצויים מרכזית	663	690	720	1.00	1.10	1.13
הפניקס השתלמות בניהול אישי	1,017	1,044	984			
הפניקס גמל בניהול אישי	2,221	2,112	2,059			
	18,772	17,659	15,688			

7. תחזית זרמי כספים

החברה צופה המשך גידול בהיקפי פעילות הקרנות שבניהולה ומשקיעה מאמצי שיווק גדולים. צפוי המשך גידול בהיקף דמי הגמולים המתקבלים ובצבירה בקרנות, בין היתר על רקע השינויים בתחום ביטוח החיים והחסכון לטווח ארוך בעיקר כתוצאה של סדרת מהלכים רגולטוריים המגבירים את צמחית קרנות הפנסיה החדשות. כמוכן גידול בהפרשות מבוטחים מכוח צו ההרחבה לעניין פנסיה חובה וצו ההרחבה בדבר הגדלת ההפרשות לביטוח פנסיוני במשק , אשר יגרמו גם לגידול בסעיף ההכנסה של דמי הניהול. במקביל צפוי גידול בהוצאות השיווק וכן קיטון בשיעורי דמי הניהול במשק על רקע בחירת קרנות ברירת המחדל.

אין צפי לפדיון מואץ של זכויות עמיתים, למעט גידול מסוים על רקע הגידול בהיקף הקרנות ועל רקע צפי לפדיונות גבוהים מהמקובל בקרב מבוטחים מכוח צווי ההרחבה לעניין פנסיה חובה אשר להם יתרות צבורות נמוכות באופן יחסי.

אין מידע על קשיים צפויים במימושם של נכסים או חובות שהפיגור בגבייתם עלול להשפיע על תזרים המזומנים של קרנות הפנסיה.

התשלומים לקרן וממנה מבוצעים במזומן, בהתאם להוראות האוצר לעניין העברות כספים בין קרנות פנסיה.

8. תיאור אופן ניהול החברה

8.1 תיאור כללי של נוהל עבודת הדירקטוריון וועדותיו

בהתאם לחוזר המפקח ולתקנות הדירקטוריון וועדותיו, דירקטוריון החברה קבע נוהל עבודת הדירקטוריון, אשר כולל הוראות בקשר עם הנושאים שיידונו בדירקטוריון, תדירותם, אופן זימון וניהול ישיבות הדירקטוריון ועוד.
דירקטוריון החברה מתכנס לפחות 8 פעמים בשנה.
בהתאם לתקנות נדרש דירקטוריון של חברה מנהלת למנות וועדת השקעות.
חוק קופות הגמל ותקנות בנושא כללי השקעה מסדירים את דרך ניהול ההשקעות של כספי החיסכון במסגרת פעילות הפנסיה והגמל ובכלל זה את סוגי הנכסים, המגבלות והמסגרות השונות להשקעות.
נקבע כי ועדת ההשקעות, תהיה מורכבת מרוב של דירקטורים, ובהם יו"ר הועדה, המקיימים את תנאי הכשירות של דירקטורים חיצוניים על-פי חוק החברות.

8.2 מתכונת קבלת החלטות על השקעות החברה עבור הקופות שבניהולה

מדיניות השקעה נקבעת ומבוקרת על ידי דירקטוריון החברה ובהתאם להמלצות ועדת ההשקעות אשר מתכנסת אחת לשבועיים, וכאשר יש צורך לקבל אישור להחלטות נוספות בין מועדי ההתכנסות הדו-שבועיים של ועדת ההשקעות, באישור יו"ר הועדה מתבצעת ישיבה נוספת מיוחדת טלפונית או בהתכנסות ומתקבלות ההחלטות הדרושות.

הועדה דנה בהתפתחויות מקרו כלכליות בשוק ההון המקומי ובשוקי ההון בעולם. כמו כן, הועדה דנה באפיקי ההשקעה הקיימים כיום בתיק ההשקעות של הקופה, מחליטה לגבי כל אפיק השקעה מהי מידת ההשקעה הראויה להחזקה בו ביחס לסך היקף נכסי הקופה, קובעת מסגרות לבטוחות שניתן להעמיד בשל עסקאות באופציות, חוזים עתידיים ומכירות בחסר ומאשרת עסקאות הטעונות אישור בהתאם להוראות ההסדר התחיקתי החל, לנהלי החברה בשים לב למדרגי הסמכויות לאישור עסקאות שונות.

הועדה מנחה את מנהל ההשקעות של הקופה ליישם את החלטותיה ומפקחת על אופן ביצוע ההחלטות ופעילות ההשקעות באמצעות נהלים ודיווחים המועברים אליה.

הועדה מקבלת בכל אחת מישיבותיה דוח מעקב לצורך בדיקת יישום החלטות הועדה מהישיבה הקודמת.

השקעות הקופה נקבעות בין השאר גם על פי תזרים המזומנים העתידי הצפוי, תוך התחשבות בתזרימי ההשקעות, במשיכות העמיתים ובהפקדות. הדיון בהשקעות ספציפיות מלווה בחומר מקצועי וניתוחים מקצועיים אשר מועברים לחברי הועדה טרם הישיבה ולעיתים מוזמנים אף אנשי מקצוע רלבנטיים חיצוניים.

9. דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי

ההנהלה, בפיקוח הדירקטוריון, של **הפניקס פנסיה וגמל בע"מ** (להלן: "החברה המנהלת") אחראית לקביעתה וקיומה של בקרה פנימית נאותה על דיווח כספי. מערכת הבקרה הפנימית של החברה המנהלת תוכננה כדי לספק מידה סבירה של ביטחון לדירקטוריון ולהנהלה של החברה המנהלת לגבי הכנה והצגה נאותה של דוחות כספיים המפורסמים בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) והוראות המפקח על הביטוח. ללא תלות בטיב רמת התכנון שלהן, לכל מערכות הבקרה הפנימית יש מגבלות מובנות. לפיכך גם אם נקבע כי מערכות אלו הינן אפקטיביות הן יכולות לספק מידה סבירה של בטחון בלבד בהתייחס לעריכה ולהצגה של דוח כספי.

ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון מקיימת מערכת בקרות מקיפה המיועדת להבטיח כי עסקאות מבוצעות בהתאם להרשאות ההנהלה, הנכסים מוגנים, והרישומים החשבונאיים מהימנים. בנוסף, ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון נוקטת צעדים כדי להבטיח שערוצי המידע והתקשורת אפקטיביים ומנטרים (monitor) ביצוע, לרבות ביצוע נהלי בקרה פנימית.

הנהלת החברה המנהלת בפיקוח הדירקטוריון העריכה את אפקטיביות הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2016, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במודל הבקרה הפנימית של Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission- **COSO**. בהתבסס על הערכה זו, ההנהלה מאמינה (believes) כי ליום 31 בדצמבר, 2016, הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הינה אפקטיבית.

23 במרס, 2017			
תאריך אישור הדוח	אייל לפידות יו"ר הדירקטוריון	בני שיזף מנכ"ל	יוסי וקסלבאום מנהל כספים

הצהרה (certification)

אני בני שיזף, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של **הפניקס פנסיה וגמל בע"מ** (להלן: "**החברה המנהלת**") לשנת 2016 (להלן: "**הדוח**").

2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.

3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה המנהלת למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.

4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה המנהלת; וכן-
   (א) קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה המנהלת, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
   (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
   (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
   (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי; וכן-

5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
   (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
   (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לחברה המנהלת.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

23 במרס, 2017

_____
בני שיזף, מנכ"ל

הצהרה (certification)

אני, יוסי וקסלבאום, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של **הפניקס פנסיה וגמל בע"מ** (להלן: "**החברה המנהלת**") לשנת 2016 (להלן: "**הדוח**").

2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.

3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה המנהלת למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.

4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה המנהלת; וכן-

(ה) קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה המנהלת, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;

(ו) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;

(ז) הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-

(ח) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי; וכן-

5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:

(ג) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-

(ד) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לחברה המנהלת.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

23 במרס, 2017

_____

יוסי וקסלבאום, מנהל כספים

קוסט פורר גבאי את קסירר
רח' עמינדב 3,
תל-אביב 6706703

טל. 972-3-6232777+
פקס 972-3-5620479+
ey.com

Building a better working world

דוח רואה החשבון המבקר לבעלי המניות של הפניקס פנסיה וגמל בע"מ – חברה מנהלת בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי

ביקרנו את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הפניקס קרנות פנסיה מאוזנות וותיקות בע"מ - חברה מנהלת (להלן - החברה) ליום 31 בדצמבר 2016, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי ה-Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (להלן - COSO). הדירקטוריון וההנהלה של החברה אחראים לקיום בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של החברה ולהערכתם את האפקטיביות של בקרה פנימית על דיווח כספי, הנכללת בדוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי המצורף. אחריותנו היא לחוות דעה על בקרה פנימית על דיווח כספי של החברה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ה-Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB) בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצעה במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון אם קיימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של החברה. ביקורתנו כללה השגת הבנה לגבי בקרה פנימית על דיווח כספי, הערכת הסיכון שקיימת חולשה מהותית, וכן בחינה והערכה של אפקטיביות התכנון והתפעול של בקרה פנימית בהתבסס על הסיכון שהוערך. ביקורתנו כללה גם ביצוע נהלים אחרים כאלה שחשבנו כנחוצים בהתאם לנסיבות. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

בקרה פנימית על דיווח כספי של החברה הינה תהליך המיועד לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי המהימנות של דיווח כספי וההכנה של דוחות כספיים למטרות חיצוניות בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS), בהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי הממונה על רשות שוק ההון ביטוח וחסכון ובהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשס"ה -2005. בקרה פנימית על דיווח כספי של חברה שהיא גוף מוסדי כוללת את אותם מדיניות ונהלים אשר: (1) מתייחסים לניהול רשומות אשר, בפירוט סביר, משקפות במדויק ובאופן נאות את העסקאות וההעברות של נכסי החברה (לרבות הוצאתם מרשותה); (2) מספקים מידה סבירה של ביטחון שעסקאות נרשמות כנדרש כדי לאפשר הכנת דוחות כספיים בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS), בהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי הממונה על רשות שוק ההון ביטוח וחסכון ובהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסים (קופות גמל) התשס"ה -2005, ושקבלת כספים והוצאת כספים של החברה נעשים רק בהתאם להרשאות הדירקטוריון וההנהלה של החברה; ו-(3) מספקים מידה סבירה של ביטחון לגבי מניעה או גילוי במועד של רכישה, שימוש או העברה (לרבות הוצאה מרשות) בלתי מורשים של נכסי החברה, שיכולה להיות להם השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

בשל מגבלותיה המובנות, בקרה פנימית על דיווח כספי עשויה שלא למנוע או לגלות הצגה מוטעית. כמו כן, הסקת מסקנות לגבי העתיד על בסיס הערכת אפקטיביות נוכחית כלשהי חשופה לסיכון שבקרות תהפוכנה לבלתי מתאימות בגלל שינויים בנסיבות או שמידת הקיום של המדיניות או הנהלים תשתנה לרעה.

לדעתנו, החברה קיימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר, 2016, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, את הדוחות הכספיים של החברה לימים 31 בדצמבר 2016 ו-2015 ולכל אחת משלוש השנים שאחרונה שבהן הסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2016, והדוח שלנו, מיום 23 במרס, 2017, כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אותם דוחות כספיים וכן הפניית תשומת הלב לאמור לבאור 2ב' בדבר מיזוג החברה אל תוך הפניקס פנסיה וגמל בע"מ שהושלם ביום 1 בינואר, 2017.

תל-אביב,
23 במרס, 2017

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון